

Voorbeeld uitgewerkt stappenplan Programma van Eisen

Een programma van Eisen maak je door de volgende stappen te doorlopen (stap 1 t/m 10). Bij sommige stappen zijn hulpvragen opgenomen om je sneller bij het antwoord te brengen. De vragen herken je door de opmaak: cursief en onderstreept.

Stap 1: Wat is het resultaat?

Het project heet Verbetering leefbaarheid. Een onderdeel is het autoluw maken van het centrale marktplein in Juinen. Doel van dit project is om het autoverkeer van het plein te weren. Zo wordt het plein beter geschikt voor voetgangers en toeristen. Verder kunnen de terrassen worden gebruikt waardoor het plein aantrekkelijker wordt voor gebruik.

Eén van de deelresultaten is een slagboom die het plein op bepaalde tijden afsluit voor autoverkeer. Leveranciers van de winkels aan het plein

Stap 2: Wat moet het kunnen of doen?

Het resultaat/de slagboom moet het autoverkeer tegenhouden. Auto's moeten er dus niet omheen of onderdoor kunnen rijden. De slagboom is dus minstens even breed als de doorgang.

Hoeveel?

Er zullen naar schatting 5.000 auto's per jaar door de slagboom gaan om winkels en huizen te bevoorraden. Deze voertuigen zullen het plein ook weer moeten verlaten. Het gaat dus om ca. 10.000 openingen per jaar.

Hoe vaak?

(zie onder hoeveel)

Hoe lang?

24 uur per dag

Hoe goed? (hoeveel fouten)

Maximaal 1 grote storing per maand.

Op welke plekken?

- Op 1 locatie: bij de ingang/uitgang van het plein (later situatieschets toevoegen).
- Slagboom sluit de volledige toegang af voor het auto- en fietsverkeer.
- De slagboom is zo klein als mogelijk, maar niet hoger dan 1,50 meter.
- De installatie past in de ruimte bij de ingang van het plein.

Stap 3: wat moet het resultaat juist niet kunnen/doen?

- Geen toegang voor bestuurders zonder pas/code
- De slagboom mag geen auto's beschadigen (dus pas dicht na passeren van het voertuig)
- Slagboom mag geen voetgangers verwonden die onder geopende slagboom doorlopen.

Hoe kan het resultaat misbruikt worden?

- Wanneer een auto het plein oprijdt schiet een andere auto er achter aan
- Wanneer een aanwonende zijn pas/code gebruikt om 20 vrienden achter elkaar het plein op te laten rijden.

Hoe kan het resultaat (on)bedoeld beschadigd en onbruikbaar worden?

- Mensen die op de slagboom gaan zitten, er aan gaan hangen, er tegen duwen (bijvoorbeeld met een voertuig dat achteruit rijdt)
- Aanrijden van de slagboom door voertuig
- Slagboom daalt na de auto maar voordat aanhanger gepasseerd is.

Hoe kan je het resultaat (onbedoeld) verkeerd gebruiken?

Als winkelier/aanwonende de toegangspas/de code door vrienden en bekenden laten gebruiken (feestjes etc.). Mogelijke oplossing: slagboom gaat niet open wanneer een pas binnen een kwartier een tweede keer wordt aangeboden.

Stap 4: Welke eisen stellen wetten en regelgeving en ander vastgesteld beleid?

De eisen voor dit type voorzieningen zijn te vinden in de Wegenverkeerswet, het Reglement verkeersregels en verkeerstekens en het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer.

Stap 5: Wat willen de toekomstige gebruikers (niet)?

Er is een overlegvergadering met de buurtvereniging georganiseerd. De volgende wensen kwamen daarbij naar voren:

- Slagboom kan geopend worden door bewoners bij verhuizingen of bezorging van grotere zaken (koelkast, bankstel)
- De sleutel/code kan door aanwonenden worden gebruikt voor alle leveranciers/bezorgers en voor familie (slecht ter been)
- Slagboom is goed zichtbaar, zodat je er niet per ongeluk tegenaan rijdt
- De slagboom beschikt over een sensor die weerstand registreert (bijvoorbeeld wanneer een persoon onder de sluitende slagboom doorloopt)
- De aanwonenden willen graag een vaste eigen parkeerplaats achter de slagboom (dus ergens op het plein) om niet te ver naar hun auto te moeten lopen.

De medewerkers van de gemeente hebben de volgende wensen:

- slagboom gaat weer open wanneer een object (voertuig of persoon) wordt geraakt
- slagboom kan door medewerker gemeente handmatig geopend worden (bij falen van de sensoren of de elektronica)
- De slagboom heeft niet teveel grote storingsen (maximaal 1 per maand)
- slagboom geeft signaal aan meldkamer handhaving wanneer slagboom na opening niet binnen een uur weer opent voor uitrijden.
- Onderhoud moet beperkt zijn: één keer in de paar jaar een verfje tegen de roest en af en toe wat smeerwerk. Het zou handig zijn wanneer de producent ook het onderhoudscontract krijgt.

Stap 6: Hoe beperken materiaal en productieproces het resultaat? Wat kan het resultaat daardoor wel en niet zijn?

Slagbomen zijn niet in staat om voertuigen op hoge snelheid te stoppen (denk aan een terroristische aanslag of een bestuurder die onwel wordt).

Stap 7: Welke wensen/eisen zijn het meest belangrijk en welke het minst belangrijk?

Eisen over de parkeerplaatsen van de aanwonenden. Op het plein zijn en komen geen vaste parkeerplaatsen. De aanwonenden zullen van andere parkeerplaatsen gebruik moeten maken. Om de hoek ligt een parkeerterrein waarop meestal voldoende parkeerplaatsen beschikbaar zijn.

Stap 8: Zijn alle eisen die je hebt verzameld strijdig met elkaar?

Welke wensen en eisen zou je daarom het eerste laten afvallen?

De eisen zijn onderling niet strijdig.

Wel zal het onderhoud niet aan de leverancier worden uitbesteed. De wens dat de leverancier ook het onderhoudscontract zal krijgen vervalt dus. Het klein onderhoud moet door de medewerkers van de gemeente worden uitgevoerd.

Stap 9: Is het totaal aan wensen en eisen betaalbaar (met het projectbudget)?

Een eerste belronde langs leveranciers wijst uit dat deze eisen in principe binnen het budget gerealiseerd zouden moeten kunnen worden.

Welke wensen/eisen zou je daarom het eerste laten afvallen?

Met name de eis dat een sleutel/code maximaal één keer per kwartier mag worden aangeboden betekent dat de slagboom over een computer met geheugen moet beschikken. Deze eis wordt volgens de bedrijven die je gebeld hebt niet door alle klanten gesteld. Het opnemen van deze wens/eis betekent dus dat de kosten hoger worden. Deze eis kan bij dreigende overschrijding van het budget als eerste vervallen.

Stap 10: Maak er een projectdocument van met behulp van het format

Nu heb je alle wensen en eisen geïnventariseerd. Het enige dat je nu nog moet doen is er een mooi document van maken. Gebruik hiervoor het format uit deze “Programma van Eisen kit”. In deze kit vindt je voorbeeld van een definitieve Programma van Eisen dat bij dit voorbeeld hoort.